

Tentamensskrivning i SF1633 Differentialekvationer I.

Tisdagen den 20 augusti 2013, kl 1400-1900.

Hjälpmedel: BETA, Mathematics Handbook.

Redovisa lösningarna på ett sådant sätt att beräkningar och resonemang är lätta att följa. Svaren skall ges på reell form.

Del 1 är avsedd för betyg E och omfattar 3 uppgifter.

För betyg E krävs 3 godkända moduler.

För betyg FX krävs 2 godkända moduler.

Del 2 är avsedd för högre betyg, A, B, C och D, och omfattar totalt 20 poäng.

För betyg A krävs förutom 3 godkända moduler även 15 poäng på del 2.

För betyg B krävs förutom 3 godkända moduler även 11 poäng på del 2.

För betyg C krävs förutom 3 godkända moduler även 7 poäng på del 2.

För betyg D krävs förutom 3 godkända moduler även 3 poäng på del 2.

Uppgifterna 11-15 ger 4 poäng vardera.

Del 1

Modul 1.

En termometer tas inifrån ett rum och ut där temperaturen är 5°C .

Efter 1 minut avläses 15°C och efter 2 minuter avläses 10°C . Vad är rummets temperatur?

Antag att Newtons avsvälningsslag gäller, dvs att avsvälningshastigheten är proportionell mot temperaturdifferensen mellan termometern och omgivningen.

Modul 2.

Antag att $(x+1)y' + xy - y = 0$, $x > 0$. En lösning till denna ekvation är $y(x) = e^{-x}$.

Bestäm allmänna lösningen.

Modul 3.

För den jämna funktionen f med perioden 2π gäller att $f(x) = \sin x$, då $0 < x < \pi$.

Bestäm fourierseriens summa för $x = \frac{3\pi}{2}$. Ange även f 's fourierserie.

Del 2

11. Betrakta randvärdesproblemet $y'' + \lambda y = 0$, $y(0) = 0$, $y(\pi/2) = 0$. Undersök om det är möjligt att bestämma värden på λ så att problemet får a) triviala lösningar b) icke-triviala lösningar.

12. Bestäm en kontinuerlig funktion som är styckvis deriverbar och uppfyller

begynnelsevärdesproblemet $\frac{dy}{dx} + 2xy = f(x)$ där $f(x) = \begin{cases} 2x & 0 < x < 1 \\ 0 & x = 1 \end{cases}$ och $y(0) = 2$.

13. Vad menas med att två lösningar till en linjär differentialekvation av ordning två är linjärt oberoende? Låt $y_1(x) = x^2$, $y_2(x) = x^2 + x^3$ och $y_3(x) = 3x^2 + 4x^3$ vara lösningar till differentialekvationen $x^2 y'' + axy' + by = 0$, $x > 0$. Låt vidare $y_p = x^2 \ln x$ vara en partikulärlösning till den inhomogena differentialekvationen $x^2 y'' + axy' + by = g(x)$, $x > 0$. Bestäm den inhomogena differentialekvationen.

14. Låt $\mathbf{X}$ vara en fundamentalmatris till systemet av linjära differentialekvationer $\frac{d\mathbf{X}}{dt} = \mathbf{A}\mathbf{X}$.

Härled en partikulärlösning till systemet $\frac{d\mathbf{X}}{dt} = \mathbf{A}\mathbf{X} + \mathbf{F}$, där $\mathbf{F}$ är en vektorvärd funktion.

Bestäm allmänna lösningen till systemet $\frac{d\mathbf{X}}{dt} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ -4 & -1 \end{pmatrix} \mathbf{X} + \begin{pmatrix} e^{-t} \\ te^{-t} \end{pmatrix}$.

15. a. Vad menas med att två funktioner är ortogonala på ett intervall $0 < x < L$?

b. Undersök om följderna $\{\sin x, \sin 2x, \sin 3x, \dots\}$ är ortogonal på intervallet $0 < x < \pi$.

c. Vad menas med att en reellvärd funktion f är periodisk med perioden T ?

d. Bestäm koefficienterna b_n , $n = 1, 2, 3, \dots$ så att $\sin^3 x = \sum_{n=1} b_n \sin nx$ då $0 < x < \pi$.